

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREȘTI
15 Martie 2014

PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

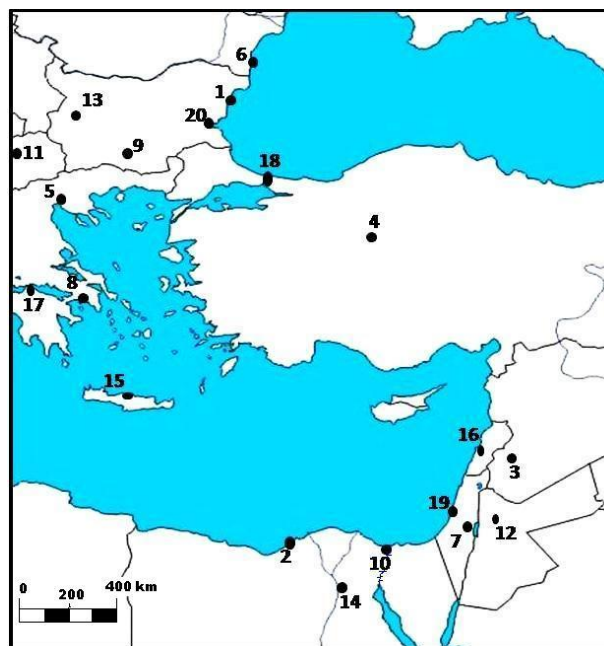
CLASA a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I (30 puncte)

Aveți în vedere harta alăturată. Precizați:

- numele orașelor marcate, pe hartă, cu numerele 1, 2, 5, 6, 9, 15, 17, 18, 19 și 20;
- numele statelor ale căror capitale sunt orașele marcate, pe hartă, cu numerele 3, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 14 și 16;
- forma de guvernământ pentru statele ale căror capitale sunt orașele marcate, pe hartă, cu numerele 3, 4 și 12;
- două cauze care determină ponderea ridicată a populației cu vârsta de peste 65 ani (18,6% în 2012) față de populația cu vârsta de sub 14 ani (14% în 2012) în statul a cărui capitală este orașul marcat, pe hartă, cu numărul 13;
- familii lingvistice din care fac parte limbile vorbite în statele ale căror orașe-capitală sunt marcate, pe hartă, cu numerele 4 și 11;
- un tip de conflict specific zonei geografice reprezentate mai sus, precum și numele a două state, reprezentate pe hartă, unde este specific acest tip de conflict;
- funcția orașului marcat, pe hartă, cu numărul 10.

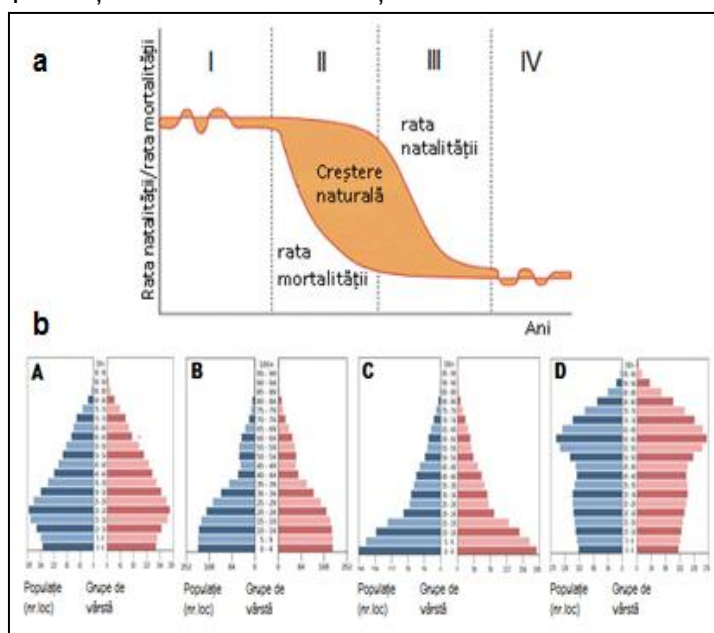

30 puncte

Subiectul II (23 puncte)

Analizați reprezentările grafice de mai jos. Răspundeți la următoarele cerințe:

- precizați denumirea fenomenului/ procesului demografic reprezentat prin diagrama de la punctul a;
- precizați denumirea tipului de reprezentare utilizat în diagramele de la punctul b;
- explicați evoluția fenomenului/procesului demografic reprezentat în diagrama de la punctul a;
- precizați denumirea fenomenelor demografice specifice fazelor II și III ale fenomenului/procesului reprezentat la punctul a, rezultate din diferența între rata natalității și cea a mortalității;
- caracterizați evoluția fenomenului/procesului demografic reprezentat la punctul a, în faza a III-a a acestuia;
- corelați reprezentările grafice de la punctul b, marcate cu litere de la A la D, cu fazele fenomenului/procesului demografic de la punctul a.

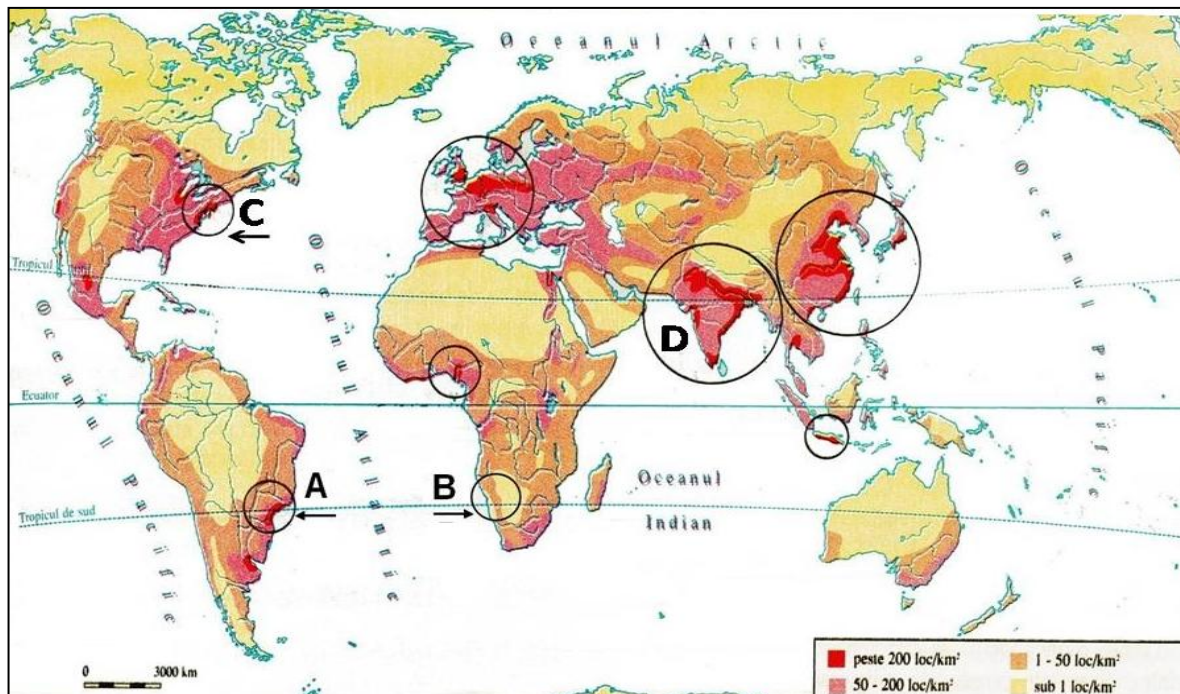

23 puncte

Subiectul III (12 puncte)

Analizați cu atenție harta de mai jos care reprezintă răspândirea geografică a populației. Răspundeți la următoarele cerințe:

1. Comparați densitatea populației din teritoriile marcate, pe hartă, cu literele **A** și **B**, identificând două deosebiri și precizați doi factori naturali care determină aceste densități diferite.
2. Precizați câte doi factori socio-economici care au determinat valori asemănătoare ale densității populației în teritoriile marcate, pe hartă, cu literele **C** și **D**. **12 puncte**

Subiectul IV (6 puncte)

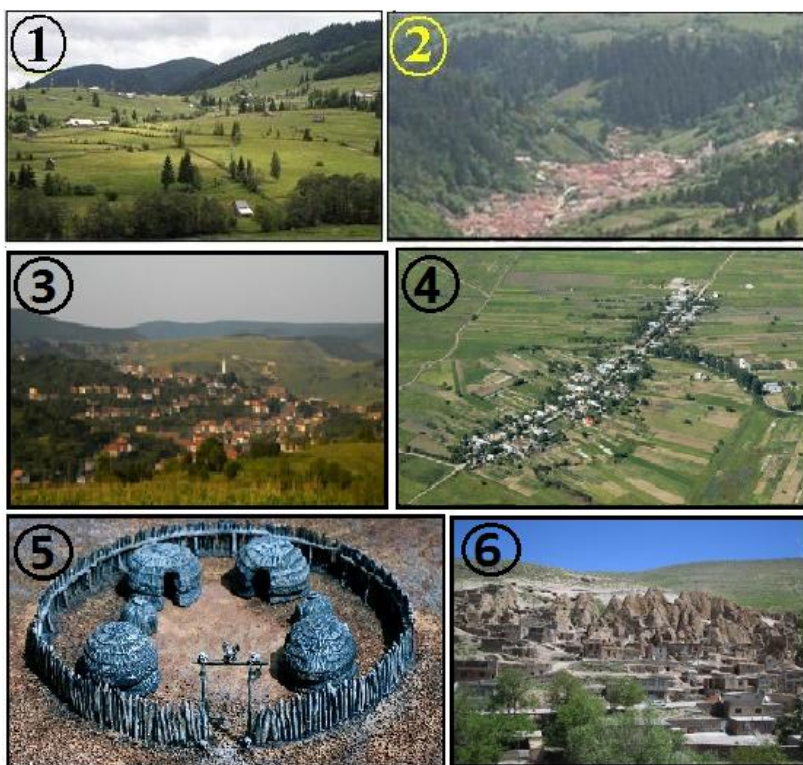
Precizați trei argumente care să explice afirmația: *“În orașele țărilor ‘lumii a treia’ sunt probleme foarte grave, chiar dramatice, generate de amenajarea spațiului urban”*. **6 puncte**

Subiectul V (19 puncte)

În imaginile alăturate, marcate cu numere de la 1 la 6, sunt reprezentate așezări rurale cu diferite configurații ale vetrei satului. Pe baza acestor imagini:

1. definiți noțiunea de vatră a satului;
2. precizați tipurile de sate prezentate în imaginile marcate cu numere de la 1 la 6;
3. menționați factorul principal care a determinat dispunerea diferită a gospodăriilor în vatra satelor;
4. explicați modul în care configurația vetrei influențează densitatea populației pentru tipurile de sate prezentate în imaginile marcate cu numerele 1, 2 și 3.

19 puncte

CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE,
ETAPA JUDEȚEANĂ,
15 martie 2014

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

CLASA a X - a

- Se punctează oricare alte formulări / modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

Subiectul I 30 puncte

a. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect:

1 – Varna;	2 – Alexandria;	5 – Salonic;	6 – Constanța;
9 – Plovdiv;	15 – Iraklion;	17 – Patras;	18 – Istanbul;
19 – Tel Aviv;	20 – Burgas;		

Total a = 10 puncte

b. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect:

3 – Siria;	4 – Turcia;	7 – Israel;	8 – Grecia;
11 – Macedonia;	12 – Iordania;	13 – Bulgaria;	14 – Egipt;
			16 – Liban;

Total b = 9 puncte

c. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect:

3 – republică;	4 – republică;	12 – monarhie;
----------------	----------------	----------------

Total c = 3 puncte

d. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare cauză care determină ponderea ridicată a populației cu vârsta de peste 65 ani față de populația cu vârsta de sub 14 ani în Bulgaria:

- *migrarea populației fertile;*
- *natalitatea scăzută;*
- *scăderea nivelului de trai;*
- *folosirea contracepției etc.*

Total d = 2 puncte

e. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect:

4 – turcică/altaică	11 – slavă;
---------------------	-------------

Total e = 2 puncte

f. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare răspuns corect astfel:

- un tip de conflicte: *etnice, religioase*
- numele a două state din regiune unde este specific tipul de conflicte menționat mai sus: *Israel, Turcia, Cipru;*

Total f = 3 puncte

g. Se acordă **1 p** pentru răspunsul corect:

10 – *comercială/oraș-port.*

Total g = 1 punct

TOTAL SUBIECT I (a+b+c+d+e+f+g) = 30 puncte

Subiectul II 23 puncte

1. Se acordă **2 p** pentru precizarea fenomenului: *tranziție demografică*.
2. Se acordă **1 p** pentru precizarea tipului de reprezentare: *piramida populației pe grupe de vârstă și sexe*.
3. Se acordă **6 p** astfel: *proces de evoluție a populației de la un comportament demografic tradițional (1 p), caracterizat prin valori ridicate ale natalității și mortalității (1 p), specific perioadei preindustriale/agrare (1 p), la un comportament demografic modern (1 p), caracterizat prin valori scăzute ale natalității și mortalității (1 p), specific perioadei postindustriale/dezvoltate (1 p)*.
4. Se acordă **4 p** astfel:
 - **2 p** pentru precizarea fenomenul demografic specific fazei **II**: *fenomenul baby-boom sau explozie demografică*;
 - **2 p** pentru precizarea fenomenului demografic specific fazei **III**: *fenomenul baby-crach sau declin demografic*.
5. Se acordă **6 p** pentru precizarea următoarelor caracteristici:
 - *mortalitatea este în scădere/se manifestă prin valori joase (1 p)*,
 - *natalitatea este în scădere până la valori apropiate de cele ale mortalității (1 p)*,
 - *este abandonat comportamentul demografic tradițional cu familii numeroase în favoarea celui modern cu dimensionarea conștientă a familiei (2 p)*
 - *este adoptat principiul de planificare familială (2 p)*.
6. Se acordă câte **1 p** pentru fiecare corelație corectă:
I – C; II – A; III – B; IV – D.

TOTAL SUBIECT II (1+2+3+4+5+6) = 23 puncte

Subiectul III 12 puncte

1. Se acordă **8 p** astfel:
 - se acordă câte **2 p** pentru fiecare deosebire privind valorile densității populației între teritoriul marcat, pe hartă, cu litera **A** și teritoriul marcat, pe hartă, cu litera **B**:
 - *teritoriul marcat, pe hartă, cu litera A prezintă densități ale populației ridicate, care depășesc în zona litorală 200 loc./km², iar teritoriul marcat, pe hartă, cu litera B prezintă densități scăzute, care în zona litorală au valori de sub 1 loc./km²;*
 - *teritoriul marcat, pe hartă, cu litera A prezintă valori ale densității populației ce scad pe măsura depărtării față de ocean, iar teritoriul marcat, pe hartă, cu litera B prezintă valori ale densității populației ce cresc imediat după depărtarea față de ocean etc.*
 - se acordă câte **2 p** pentru fiecare factor natural care determină aceste valori ale densității populației:
 - *climatul diferit,*
 - *influența curenților oceanici,*
 - *dispunerea treptelor de relief;*
 - *tipul de vegetație;*
 - *fertilitatea solurilor;*
 - *prezența resurselor de apă;*
 - *prezența resurselor de hrană etc.*
2. Se acordă **4 p** pentru precizarea a câte doi factori care explică valorile asemănătoare ale densității populației înregistrate în teritoriile marcate, pe hartă, cu literele **C** și **D**, având în vedere că factorii socio-economici care au determinat aceste densități sunt diferiți: *în teritoriul marcat, pe hartă, cu litera C densitățile mari ale populației se datorează activităților economice, curenților/fluxurilor migratorii, iar în teritoriul marcat, pe hartă, cu litera D aceste valori se datorează vechimii locuirii, mentalității, nivelului de instruire a populației, tradițiilor religioase etc.*

TOTAL SUBIECT III (a+b) = 12 puncte

Subiectul IV 6 puncte

Se acordă **6 p** (câte **2 p** pentru fiecare argument) pentru prezentarea a trei argumente corecte care să explice afirmația dată:

- rețea urbană incompletă, în multe țări un singur oraș important concentrează funcția politico-administrativă și activitățile secundare și terțiare ale economiei;
- orașul capitală exercită o atracție ridicată asupra populației;
- politica deficitară de amenajare a teritoriului orașului;
- dezvoltare teritorială haotică, cu excepția zonelor centrale;
- degradarea fondului imobiliar spre periferie;
- lipsa dotărilor tehnico-edilitare;
- lipsa rețelelor de telecomunicații și transport;
- mediu social-economic nesigur;
- o parte din populație este ocupată în agricultură (lucrând terenurile din jur).

TOTAL SUBIECT IV = 6 puncte

Subiectul V 19 puncte

1. Se acordă **2 p** pentru definirea noțiunii de vatra satului: spațiul/locul pe care se dezvoltă locuințele și anexele gospodărești; perimetrul construit;

2. Se acordă câte **2 p** pentru precizarea tipurilor de sate astfel:

1 – satul risipit;

2 – satul adunat;

3 – satul răsfirat;

4 – satul linear;

5 – kraal;

6 – satul stup;

3. Se acordă **2 p** pentru menționarea factorului principal care determină dispunerea diferită a gospodăriilor în vatra satelor: *configurația reliefului/configurația suprafeței topografice*;

4. Se acordă **3 p** pentru răspunsul corect: *în satele cu o structură adunată a vetrei satului (imaginea 2) densitățile populației sunt ridicate; în satele răsfirate (imaginea 3) sunt densități ale populației mai scăzute decât satele adunate, dar mai mari decât în satele cu o structură risipită (imaginea 1).*

TOTAL SUBIECT V (1+2+3+4) = 19 puncte

TOTAL TEST: 90 PUNCTE

DIN OFICIU: 10 PUNCTE